SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI No. 143. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 29, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЛИПНЯ 1994. Ч. 143. РІК CI

В УКРАЇНІ ЗАТРИМАНО ГРУПУ ЗЛОЧИНЦІВ

Донецьке (УНІАР). — Тут 25-го липня, згідно з указом Президента України про посилення боротьби з організованою злочинністю, працівники правоохоронних органів затримали групу з 30 осіб. Членів цієї групи підозрівають у здійсненні вбивств на замовлення.

Як повідомила пресова служба прикордонних військ України, минулої доби на українсько-російському кордоні затримано 30 порушників державного кордону, припинено 10 спроб контрабандних перевезень на суму, що перевищує два мільйони карбованців, державі повернуто 35 тонн вугілля та міді, сконфісковано 15 кілограмів наркотичної сировини.

Голова Спілки Юристів України Сумін, президент Спілки Адвокатів України Медведчук, президент Асоціяції Українських Правників та Української Правничої Фундації Сергій Головатий виступили зі спільною заявою з приводу указу Президента України Леоніда Кучми, спрямованого на посилення боротьби зі злочинністю. Як зазначають автори заяви, цей указ та передбачені в ньому дії є своєчасними і певною мірою обґрунтованими. Проте, деякі положення президентського указу не відповідають міжнародним актам про права і свободи людини та суперечать конституції та законам України.

Зокрема стаття 4 указу передбачає перевищення уповноважень Президента України, встановлених конституцією України та законом про Президента. Указ Президента вводить так зване запобіжне затримання, яке ніколи в Україні не було запроваджене єдиним на це компетентним органом влади — Верховною Радою України. Вказані положення, на думку авторів заяви, відкривають шлях до порушення передбачених законом ґарантій прав громадян, підприємств і організацій, а тим більше в умовах заохочення працівників правоохоронних органів матеріяльними цінностями, що передбачено статтею 6 указу. Таким чином, констатують керівники юридичних об'єднань, указ суперечить діючому законові навіть у процедурних питаннях, як наприклад, про набрання цим актом чинности.

Приватизація в Україні зростає

Київ (УНІАР). -- Тут у четвер, 21-го липня, пресова служба Української фінансової корпорації повідомила, що за останні два місяці цього року мала приватизація в Україні набула досі небачених темпів. Тільки в червні приватизовано 845 підприємств торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування.

Фахівці-консультанти Американської Агенції міжнародного розвитку та Міжнародної фінансової корпорації України, Росії та Білорусі вважають, що сприятливі умови для приватизації постали завдяки постанові Кабінету Міністрів України про індексацію з 1-го липня вартости майна державних підприємств. Після індексації вартість підприємств зросте щонайменше у 20 разів, тому орендарі скористали з нагоди і викупили підприємства за старими, меншими, цінами. У липні приватизація зрушилася вперед ще швидше, але, на думку керівників Міжнародної фінансової корпорації, невизначеність Верховної Ради загрожує можливою зупинкою приватизації, що може звести нанівець уже досягнуті результати.

У Луганському за один місяць приватизовано 235 підприємств, а Фонд Комунального Майна у Запоріжжі навіть спробував посприяти створенню ринку вартісних паперів, передбачивши право перепродажу приватизованих підприємств, але тільки після виплати державі повної вартости їх першими покупцями.

Учаники пресової конференції поінформували журналістів, що на розгляд Верховної Ради подано пропозиції Кабінету Міністрів щодо зміни закону про винайм. Запропоновані зміни Міжнародна фінансова корпорація вважає перспективними оскільки у процесі приватизації вони передбачають захист прав держави, як власника підприємств, котрі підлягають приватизації.

У Вілліямставні відзначать роковини незалежности України

Вілліямставн, Н.Дж. (А. Кобаса). — Тут відзначать треті роковини самостійности України.

У середу, 24-го серпня, посадник міста Джордж Раш підпише проклямацію і проголосить День Незалежности України. Вранці о год. 10-ій відбудеться вивішення українського і американського прапорів на ратуші та підписання проклямацій. Коротку доповідь виголосить Ольга Прицько. У святі свою присутність зголосили кореспонденти американської преси.

Закликається українців Черрі Гілл, Вайнленду, Міллвіллу та околиць прибути на цю урочистість.

Вшанують пам'ять О. Ольжича на оселі його імени

Філядельфія (ОДВУ). — З нагоди 50-річчя трагічної смерти Олега Ольжича — д-ра О. Кандиби з рук ґестапо в німецькому концлагері, відбудеться вшанування його пам'яті в неділю, 4-го вересня ц.р., на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па.

Програма: Заупокійна Літургія о год. 10:30 перед полуднем, віддання пошани пам'яті О. Ольжича перед його пам'ятником, поминальний обід з відповідною мистецькою програмою, слово голови ПУН Миколи Плав'юка та слово гостя з України д-ра Миколи Жулинського.

Організаторами є Центральна управа ОДВУ у співпраці з братськими організаціями.

ЛЬВІВ. Місто відвідала директор програми „Здоровреформа" Агенції Міжнародного Розвитку ЗСА д-р Ненсі Пімая. На зустрічі в обласній державній адміністрації обговорено шляхи гуманітарної допомоги області ліками, особливо інсуліною та протидифтерійною вакциною.

Л. КУЧМА ПРОВІВ НАРАДУ З ЕКОНОМІСТАМИ

Київ (УНІАР). — У понеділок, 25-го липня, Президент України Леонід Кучма провів нараду з членами Кабінету Міністрів та запрошеними економістами, серед яких два колишніх віцепрем'єр-міністри — Володимир Лановий та Віктор Пинзеник, міністер економіки Роман Шпек та міністер фінансів Петро Германчук, а також голова правління Національного Банку України Віктор Ющенко.

Після наради пресова служба Президента відмовилася повідомити, що саме обговорювалося на нараді та які плянується напрямки економічного реформування. Відомо лише, що Президент Л. Кучма доручив до 5-го серпня підготувати проєкти президентських указів про валютне реґулювання, захист внутрішнього ринку, взаєморозрахунки підприємств, податку політику, забезпечення валютних депозитів, обіг цінних паперів і соціяльний захист населення.

Призначено нових міністрів

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 26-го липня, указом Президента України Леоніда Кучми створено Міністерство України у Справах Національностей, Міграції та Культів. Цим же указом зліквідовано Міністерство у справах Національностей та Міграції і Раду у справах релігій при Кабінеті Міністрів. Міністром України у справах національностей та міграції і культів призначений Микола Шульга.

Трохи раніше, а саме 22-го липня, Президент Кучма своїм указом звільнив Івана Доценка з посади міністра Кабінету Міністрів України у зв'язку з переходом на іншу працю. На його місце призначений Валерій Пустовойтенко.

Керівником адміністрації Президента призначено Дмитра Табачника, який був прес-секретарем в колишньому Уряді Л. Кучми і також адміністрації Президента Леоніда Кравчука. Після резиґнації Кучми з посту прем'єр-міністра, став прес-секретарем Українського Союзу Промисловців і Підприємців, очолюваного Л. Кучмою. Під час останньої президентської виборчої кампанії був радником Л. Кучми.

Створено Союз комуністичних партій

Москва. — Тут 18-го липня вібувся з'їзд керівників Комуністичних партій держав, які утворилися на терені колишнього СССР. На з'їзді утворено спільну організацію під назвою Союз комуністичних партій. До СКП увійшли Комуністична Партія України, Комуністична партія Російської Федерації та комуністичні партії з інших держав СНД.

Основна мета діяльности СКП — координація дій та взаємодопомога у комуністично-робітничому русі на всій території колишньої імперії. До координаційних структур СКП входять представники незалежних партій країн СНД. Члени Союзу комуністичних партій працюватимуть на територіях своїх держав, дотримаючись конституцій та діючих законів.

ВШАНУЮТЬ Г. СКОВОРОДУ

Ричмонд, Ва. — Ювілейний комітет для відзначення 200-ліття від дня смерти Григорія Сковороди повідомляє, що урочиста імпреза для вищезгаданого відзначення видатного українського філософа, гуманіста, просвітителя та поета Г. Сковороди відбудеться 30-го жовтня ц.р. у Силвер Спрінґ, Мд., у місті, де йому споруджено пам'ятник в 1992 році.

Відбулася успішна зустріч в амбасаді України в Канаді

Київ (УНІАР). — Як повідомив пресовий центр Міністерства Закордонних Справ України у понеділок, 18-го липня, в амбасаді України в Канаді відбулася зустріч підприємців, представників міністерства закордонних справ та міжнародної торгівлі Канади. Темою зустрічі стали питання про стан українсько-канадських економічних відносин та перспективи їх розвитку.

Відкриваючи зустріч, амбасадор України в Канаді Віктор Батюк зазначив, що програма партнерства між Україною і Канадою поступово входить в життя: збільшилася кількість спільних підприємств, зросли обсяги канадійських інвестицій, а підприємства та організації України започаткували співробітництво у фінансово-кредитній сфері та в галузі розвитку малого підприємництва.

На нараді виступив директор Бюра розвитку торгівлі з країнами Центральної та Східньої Европи міністерства закордонних справ і міжнародної торгівлі Канади Мелвін МекДоналд. Він підкреслив, що саме уряд Канади запропонував країнам „великої сімки" провести конференцію з питань надання допомоги Україні у здійсненні економічних реформ та розв'язанні економічних проблем.

Учасники зустрічі дійшли до згоди, що проголошені Президентом України Леонідом Кучмою заходи у ділянці підприємства і валютного реґулювання стримулюватимуть ділову активність в Україні.

З'ЇЗД „САМОПОМОЧІ"

Ню Йорк. — Головна управа Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч" повідомляє, що 23-ій Звичайний загальний з'їзд делеґатів відбудеться тут у суботу, 24-го вересня ц.р., в Українському Народному Домі, 140-142 Друга аве., між 8-ою і 9-ою вул. О год. 9-ій ранку — Богослужения в українських церквах, о год. 9:30 — реєстрація делеґатів у приміщенні, де проходитиме з'їзд, о 10:30 — початок нарад. Закінчення з'їзду заплановане на год. 5-ту вечора.

ЗСА ПЛЯНУЮТЬ ДОБРОЧИННУ БАЗУ В РУАНДІ

Вашінгтон. — Уряд президента Билла Клінтона застановляється над створеннямбази для доброчинних груп у столиці Руанди Кіґалі. База мали б послужити пунктом згромадження та розподілу допомоги для потерпілих, а в першу чергу приманою для сотень-тисяч тих втікачів, які мали б повернутися до Руанди з таборів, що їх для них на швидку руку зорганізовано в сусідній країні Заїр.

Створення такої бази було б новим кроком зі сторони ЗСА в допомозі нормалізації жахливої ситуації в Руанді з участю кількох тисяч американських військовиків. Плян обговорювано у Білому Домі в середу, 27-го липня, з найближчими дораниками Президента для справ закордонної політики, але конкретного рішення не зроблено. Офіційні чинники твердять, що цієї справи не вирішатимуть аж поки секретар Департаменту оборони не відвідає Руанди, що заплянoвано на кінець цього тижня. Крім того ЗСА мусять найперше дістати дозвіл від переможної фракції — Руандського патріотичного фронту, що тепер уважається офіційним урядом країни, як також його запевнення, що поворотці з таборів втікачів не будуть переслідувані. У цьому напрямку американські дипломати і військовики вже розпочали переговори, які на їхню думку є позитивними.

Згідно з пляном, кілька тисяч вояків ЗСА та інших країн мали б розладовувати надходячу допомогу на летовищі в Кіґалі та розвозити її у призначені місця по цілій країні. Це мало б також послужити спонукою для втікачів повертатися до рідних домівок.

Секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі сказав, що плян є дуже добрий, але для переведення його в життя треба вкласти також багато зусиль. Він зазначив, що американські військовики будуть призначені виключно для технічної праці та допомоги цивільному населенню. У ніякому разі військові частини ЗСА не виконуватимуть миротворчої службу в Руанді.

Франція та Організація Об'єднаних Націй намагаються створити мироносну військову службу, окрему від згаданої доброчинної групи. Ця мироносна служба мала б складатися з військовиків африканських країн.

У СВІТІ

ГРУПА ОЗБРОЄНИХ СОМАЛІЙСЬКИЙ бойовиків напала на автову колону ООН, яка перевозила харчі з летовища в центр міста Моґадішу, сомалійської столиці. Бандити захопили два вантажні авта. У висліді збройної сутички загинуло шестеро осіб. Три ракети вцілили в будинок, де розміщувалися служби ООН. Лідер Сомалійського національного союзу генерал Мохаммед Айдід, формації якого контролюють території довкола столиці, запевнив, що його вояки не причетні до нападу на варту ООН. Ген. Айдід сказав, що це провокація з боку керівників інших сомалійський екстремістських груп.

НА ПІВДНІ ЛИВАНУ партизани-шііти, яких підтримує Іран, знову заатакували ракетами ізраїльську військову варту, поранивши сім ізраїльських вояків. Військова розвідка Ізраїля довідалася, що обстріл заініціювали бойовики фундаменталістської групи Гезболла. Майже в той самий час арабські партизани зі звичайних і ракетних мінометів обстріляли ізраїльські варти поблизу міст Арнун, Тайбех, Кантара і Дейр-Мімас. Спостерігачі підкреслюють ту обставину, що атаки шіітів відбулися синхронно і були заплановані так, що збіглися в часі з церемонією підписання ізраїльсько-йорданської мирної декларації у Вашінґтоні.

ГРУПА ЕКСПЕРТІВ З НІМЕЦЬКОГО Товариства в питаннях технічного співробітництва подала у парлямент Молдови проєкт, в якому пропонується внести ряд змін і поправок в закон республіки про закордонні інвестиції. Між іншим, мова йде про те, щоб надати закордонним інвесторам право власности на землю. Серед інших поправок — підвищення граничної суми інвестування, яка вимагає дозволу від антимонопольного органу, з 250,000 до 10 міл. дол.

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК ГРУЗІЇ дістане від Німеччини 10 міл. марок для розвитку агропромислового сектора і приватних фармерських господарств. Кошти виділені на 30 років під два відсотки у річному відношенні. В розгляді інвестиційних проєктів братиме участь німецька сторона, яка прийме остаточне рішення про надання кредитів. Розподіл фондів переведе Експортово-імпортовий банк Грузії, один з десяти найбільших банків республіки. При цьому він видаватиме кредити на 5-10 років від 8-9 відсотків у річному відношенні з дворічним відтягненням виплати відсотків.

ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ ІТАЛІЇ розшукують двох працівників компанії Фінінвест, яка належить італійському прем'єр-міністрові Сільвіо Берлюсконі. Керівник фінансового відділу Фінінвесту Сальваторе Чічія і його заступник Джіянмарко Ріцці звинувачені в тому, що намагалися за хабар приховати частину своїх прибутків від оподаткування. Представник прокуратури повідомив, що імена обох близьких до прем'єра осіб спливли на поверхню у висліді вивчення діяльности податкового департаменту країни. Всього прокуратура видала накази на арешт 26 державних чиновників, які хабарями намагалися ухилитися від сплати податків.

В ТЮРМІ НІМЕЦЬКОГО МІСТА Кассель збунтувалися 39 в'язнів з числа чужинців, переважно альжирці, яким було відмовлено в наданні політичного азилю в Німеччині і їм загрожувала насильна депортація на батьківщину. В'язні, захопивши закладником тюремного наглядача і озброївшись ножами, зчинили бійку з в'язнями-німцями, які відмовилися взяти участь у бунті. Після двогодинного штурму того крила тюрми, де забарикадувалися альжирці, поліція, побоюючись за життя закладника, згодилася на переговори. Бунтівники вимагали автобуса і можливости безперешкодно виїхати у Францію або Данію. В момент сідання в автобус злочинців схопили. Обійшлося без жертв і кровопролиття.

СЕРБИ НЕ ПРИЙМАЮТЬ МИРНОГО ПЛЯНУ

Москва. — В російській столиці відбулася за зачиненими дверима зустріч представників зовнішньо-політичних департаментів З'єднаних Стейтів, Великобританії, Німеччини, Франції і Росії, на якій обговорювалася ситуація, спричинена відмовою боснійських сербів від запропонованого їм пляну переділу боснійської території. На зустрічі були також присутні дипломати ООН і офіційні чинники з Европейського союзу.

Як відомо, боснійські мусулмани і хорвати прийняли згаданий плян. Згідно з ним, вони мають дістати 51 відсоток території Боснії і Герцеґовини, а сербам, які тепер контролюють 70 відсотків боснійських земель, належиться 49 відсотків.

Серби, застосувавши дипломатичну гру, формально не відкинули плян, однак висунули вимогу внести в нього таку кількість змін і поправок, що неґативне сербське наставлення до проєкту стало для всіх очевидним.

Ще до того, як плян було подано на розгляд учасникам баснійського конфлікту, його ініціятори пообіцяли сербам, що у випадку схвалення нової боснійської мапи ООН значною мірою послабить економічну бльокаду Югославії. Якщо ж серби відкинуть мирний плян, то і санкції посиляться, і ООН може скасувати ембарґо на доставу зброї для боснійських мусулман.

Навіть росіяни, які не приховують своєї просербської орієнтації, занепокоєні непоступливістю сербів. Заступник міністра закордонних справ Росії Ігор Іванов визнав, що відмова сербів „може мати для них катастрофічні наслідки". Деякі спостерігачі передбачали, що росіяни до останнього моменту шукатимуть способів простягнути сербам „руку братерської допомоги". У вівторок, 26-го липня, в Беоґрад приїхав міністер оборони Росії Павел Ґрачов, щоб зустрітися з президентом Сербії Слободаном Мілошевічем, лідером боснійських сербів Радованом Караджічем і головнокомандуючим сербських збройних сил у Боснії Ратком Младічем.

З мусульманського скупчення в районі Ґаражде повідомляють, що серби знову відновили обстріли мирного населення, ведучи вогонь з далекострільних гармат і ракетних комплексів з-поза 20-кілометрової зони довкола Горажде, яку ООН визначила як демілітаризовану.

В Японії створюється нова партійна коаліція

Токіо. — В найближчий час знову зміниться політична мапа Японії. Три колишні прем'єр-міністри Японії — Цутому Гата, Морігіро Госокова і Тошікі Кайфу вирішили створити нову політичну партію. Вона об'єднає всі дев'ять опозиційних партій і зможе відібрати владу від теперішнього коаліційного уряду на чолі з лідером Соціялістичної партії Томіїті Мураямою.

Основою нової політичної організації, яку її ініціятори плянують створити ще до призначеної на вересень надзвичайної сесії парляменту, складують Партія оновлення Цутому Гати, Нова партія Японії Морігіро Госокави і партія Тосікі Кайфу, який зірвав свої попередні зв'язки з ліберальними демократами і заснував власне політичне об'єднання.

Спостерігачі підкреслюють, що все буде залежати від того, чи вдасться так швидко трьом колишнім прем'єрам випрацювати єдину політичну плятформу нової організації.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ МИНУЛОГО вівтірка, 26-го липня, відбулося перше з двох конгресових переслухань у справі Вайтвотер, яка набрала державного значення тільки тому, що співучасниками тієї афери були теперішний президент ЗСА Билл Клінтон і його дружина Гіллярі. Першим зізнавав адвокат Білого Дому Ллойд Катлер, який підкреслив, що після різнородних натяків про переступлення етичних норм в цій справі працівниками Білого Дому, він особисто перевірив цю справу і не знайшов будь-яких переступлень. Єдине, на що він натрапив під час перевірки це те, що „забагато осіб забагато цю справу обговорювали".

АМБАСАДОР ЗСА В УКРАЇНІ Вілліям Ґрін Міллер, перебуваючи в Криму, зустрівся зі заступником голови Верховної Ради Республіки Крим Олексієм Мельниковим. Під час розмови американський дипломат висловив погляд Уряду ЗСА на ситуацію в Криму. Становище Уряду ЗСА щодо Криму — без змін, а спірні питання між Україною та Кримом мають бути вирішені шляхом переговорів, у відповідності до норм міжнародного права.

МИНУЛИСЯ ЧАСИ НЕОГРАНИЧЕНИХ видатків для представників фірм, пов'язаних з полагодженням фірмових справ, бо більшість з них намагається зменшити свої видатки. Маючи на увазі зменшення видатків, багато американських компаній запротестувало проти практики летунських ліній брати дорожче за бизнесові квитки перелету, як за звичайні пасажирські. Багато з них тепер звертається до летунських ліній за спеціяльними знижками для своїх працівників, що не надто до вподоби летунським лініям, бо вони й без того мають фінансові клопоти.

НАМАҐАННЯ ЗСА ОТРИМАТИ підтримку Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй для інвазії та окупації Гаїті міжнародними збройними силами натрапляють на перешкоди. Деякі з голосуючих членів Ради безпеки ООН говорять приватно про свої застереження щодо пропонованої Урядом президента Билла Клінтона резолюції. У згаданій резолюції пропонується зформувати міжнародну військову частину в числі 15,000 вояків під американською командою, дії якої будуть контрольовані об'єднаними військовими силами ООН, як це було у збройній акції в околицях Перської затоки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274 6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N.J 07302

Svoboda: (201) 434 0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні:
(202) 347 UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City N.J 07302
Tel (201) 434 0237 (201) 434-0807 (201) 434 3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J

Передплата на рік $55.00 на півроку-$32.00 на 3 місяці $17.00
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O Box 346 Jersey City N.J 07303

Л. Кучма і закордонна політика

У п'ятницю, 22-го липня, Президент України Леонід Кучма зустрівся із присутніми в Києві дипломатичними представниками держав, які визнали Україну, та виголосив до них довгу промову із з'ясуванням становища України до Росії, інших країн колишнього Совєтського Союзу та західнього світу.

Найважливішою частиною тої промови було твердження, що в закордонній політиці України не буде ніяких радикальних змін, за вийнятком пристосування себе до нових умовин, які настали впродовж останніх трьох років. Щодо взаємин з Росією, то Кучма не вважає, що між тими двома сусідніми державами існували поважні розбіжності, вказавши конкретно на приклад Чорноморської фльоти, щодо якої започатковано вже процес двостороннього узгіднення. Цікавим було твердження Кучми, що легше з України дістатися до будь-якої держави світу, включно з Америкою, ніж до будь-якої незалежної країни колишнього СССР.

Дуже важливою була заява, що Україна буде дотримувати всі договори і умови, що їх підписано за останні три роки, між ними тридержавний договір, що його підписали президенти З'єднаних Стейтів Америки, Росії і України. Коли Л. Кучма назвав економічну кризу в Україні найпершим пріоритетом, що ним повинен зайнятися Уряд і парлямент, то це мудро і правильно. Правильно ствердив Президент Кучма, що покищо будь-яка допомога Заходу для України обмежувалася усною обіцянкою. Відомо, що фонди, призначені для розвантаження ядерних частин в Україні, насправді йдуть на оплату західнім фахівцям, які для цієї мети прибули в Україну, а не дістаються українській державі. Згадав Л. Кучма рішення „великої сімки" признати Україні дійсно значну суму — кілька більйонів долярів, але з такими передумовами, що їх нелегко виконати. Йдеться тут про вимогу проведення економічної реформи шляхом приватизації великих промислових підприємств. Кучма, який сам був директором великого військового заводу виготовлення ракет, ще як прем'єр висловився за приватизацію дрібних промислових підприємств, але не великих фабрик. Цікаво, як це буде на практиці проведене за його президентури.

З цієї промови Леоніда Кучми виходить, що він від часу свого відходу з уряду прем'єра весь час стежив за ходом подій у міжнародному світі та ролею України у тих подіях. Як відомо, за останні три роки Л. Кравчук найбільшу увагу присвячував закріпленню держави в очах міжнародного світу і це йому вдалося, однак із шкодою для оздоровлення економічних відносин та заведення загального ладу у країні. Поруч з економією, політичним пріоритетом державних справ України є якнайшвидше схвалення конституції. На превеликий жаль, ми мало чули про це від нового Президента. Ясно, що нову конституцію мусить схвалити Верховна Рада, але її провід настроює скептично до проблеми, якою буде та конституція.

Президент Росії Боріс Ельцин розв'язав у себе ту проблему так, що він сам із своїми фаховими дорадниками проголосив конституцію, маючи на увазі найбільшу проблему Російської Федерації — відосередковий гін мусулманських членів федерації. Щоб зберегти їх, Ельцин у тій конституції дозволив їм навіть мати свої власні основні закони і власну найширшу автономію. Невідомо, чи Л. Кучма знайде досить часу, щоб присвятити належну увагу проблемі конституції поруч із проблемами реформи економічного безладдя.

На загал покищо не було у проголошених публічно заявах Л. Кучми нічого, що могло б породити сумніви щодо його вірности і льояльности українській державі.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ ІНДІЇ повідомило, що пакістанські війська обстріляли ракетами індійську територію. Всього на індійський стейт Джамму і Кашмір, розташований на межі між двома державами, впало до 40 ракет. За останні чотири місяці на різних відтинках індійсько-пакістанського кордону пакістанські війська здійснили 275 ракетних стрілів. У висліді вбито 15 осіб і 125 ранено.

ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

(Внизу поміщено повний текст промови Л. Кучми у Верховній Раді України без будь-яких редакційних чи мовних поправок. — Ред.)

Я сердечно дякую вам, виборцям, які виявили мені високу довіру і обрали Президентом України. Я глибоко вдячний народові України, який продемонстрував високу громадянську свідомість, небайдужість до долі батьківщини і здійснив цивілізовано демократичне оновлення політичної влади в центрі і на місцях. Я висловлюю подяку ВР України, яка законодавчо забезпечила процес політичних перетворень на засадах демократії, неухильного дотримання прав людини, миру та прогресу. Я віддаю належне Леоніду Кравчуку, який зробив перші нелегкі кроки на шляху становлення української державності.

На виборах народ України висловив свою волю жити у власній державі, але він хоче, щоб вона була заможна, демократична, сильна. Українська державність не може бути для нас самоціллю, держава для народу, а не народ для держави. Сама ця вірна теза, що має стати переконанням нашим, має наповнитись реальним змістом. Нічого не варта та держава, яка не взмозі захистити своїх громадян від духовного і матеріального зубожіння. Держава Україна це не ікона, на яку треба молитися, це надзвичайно важливий інститут, який повинен ефективно працювати в інтересах людей, служити їм. Переконаний, що усе державне будівництво повинно бути підпорядковане завданням економічного і духовного відродження.

Як Президент України я бачу своє найголовніше завдання в тому, щоб забезпечити громадянам України безпеку, мир, соціальний захист, стабільність, створити умови для культурного розвитку і достойного життя на рідній землі. В першу чергу, потрібно відновити законність, шквал безвідповідальності та злочинності, що захопив Україну, має бути зупинено. Ми не повинні допустити, щоб злочинність, зрощуючись із частиною управлінського апарату, крок за кроком захоплювала владу України. Необхідні для цього заходи, зокрема, і жорсткі, будуть вжиті мною найближчим часом, що дозволяє відповідно законодавча база. Буде також покладено край пограбуванню України.

Сьогодні Україна стоїть на порозі суттєвих змін економічного та політичного курсу. Необхідність таких змін народ ствердив своєю активною участю у виборах. Люди поклали відповідальність за проведення реформ на єдину цілісну систему виконавчої влади, очолюваної Президентом. Хочу запевнити вас, що я маю намір спертися на це прагнення і у повній мірі використати надану мені владу для проведення таких реформ. Реформи — єдиний реальний шлях подолання тотальної економічної кризи, у якій опинилася економіка України. Реформа давно визріла, її напрями визначені, не вистачало головного — політичної волі для її проведення. Сьогодні цю волю доводиться проявити. Тупцювання на місці — це смерть для української економіки та української держави. Тільки негайні та рішучі дії влади, реалізація бюджетно-грошової реформи, лібералізація податкової політики, наведення порядку у сфері валютного регулювання і зовнішньо-економічної діяльності можуть виправити ситуацію. Реформа повинна полегшити життя людей, тому вона має бути глибоко продуманою.

Україна може існувати лише як соціальна держава, у якій сильному надається можливість реалізувати себе, а слабкому — соціальний захист. Якщо сьогодні, під час важкого перехідного періоду держава не надасть людям більш суттєвої підтримки, то під загрозою остаточного знищення опиняться наука, охорона здоров'я, культура, саме життя нації. За цих умов принциповим питанням для політичного керівництва України має стати забезпечення стабільності у державі, політика Президента і уряду мають бути зрозумілими людям, послідовними. Люди повинні знову одержати можливість з надією дивитись у завтрашній день. Як Президент України я буду робити все можливе для консолідації нації, подолання всього того, що порушує внутрішню стабільність української держави.

Сьогодні в Україні важка ситуація, коли треба діяти швидко, але обачливо, держава не має часу на експерименти, а у людей немає на них ні сил, ні терпіння. Я завжди говорив і повторюю нині: не революція, а планомірне, рішуче і послідовне оновлення економічної і соціально-політичної системи України, ось наша мета. Головний засіб її досягнення — реалізм і здоровий глузд і у внутрішній, і у зовнішній політиці.

Визначаючи сьогодні внутрішньо-політичну стратегію, ми, у першу чергу, повинні розуміти те, що Україна є багатонаціональною державою, будь-які спроби ігнорувати цей факт загрожують глибоким розколом у нашому суспільстві і прахом ідеї української державності. Україна — це рідна мати для всіх громадян, незалежно від того, якої вони національності, якого віросповідання, яку мову вважають рідною. Найближчим часом я маю намір запропонувати зміни до чинного законодавства з метою надання російській мові офіційного статусу при збереженні за українською мовою державного статусу. Ми повинні повертати борги українській культурі і одночасно створювати найкращі умови для вільного розвитку національних культур всіх народів, що живуть на території України, консолідувати, а не роз'єднувати суспільство в цей переломний момент української історії. Чесно працювати на благо України, на славу України — ось головна вимога, яка повинна висуватися перед усіма громадянами нашої держави.

Безперечно, умовою, без якої ніякі реформи, ніякий рух вперед неможливий, є формування сильної ефективної державної влади. Це передбачає в першу чергу зміцнення єдиної виконавчої вертикалі як основного інструменту здійснення загально-державної політики. В той же час мають бути стабілізованими стосунки між усіма гілками влади. І у Президента, і у ВРади, і у судової влади одна мета, тож ніщо не повинно заважати нашій спільній діяльності в ім'я народу. У стосунках між органами влади повинен бути визнаним абсолютний пріоритет конституції, положення якої не можуть змінюватися в односторонньому порядку без взаємного погодження. Враховуючи нові політичні реалії, динаміку соціально-економічних і політичних процесів у нашому суспільстві, я як Президент вважаю за необхідне відновити конституційний процес, попередньо детально відпрацювавши механізм його здійснення. Іншою об'єктивною реальністю, у відповідності до якої визначатиметься внутрішня політика України, є необхідність подальшого розвитку місцевого самоуправління, розширення прав і відповідальності регіонів, передусім у соціально-економічній сфері. Ринкові реформи несумісні з жорстким адмініструванням, тим більше з одного центру. Компетенція і відповідальність всіх органів державної влади, зміцнення різних рівнів управління повинні бути чітко закріплені правовими актами.

Україна збереже наступність своєї зовнішньої політики у тій частині, яка стосується і міжнародних зобов'язань. Вона буде неухильно виконувати угоди і вимагати такого ж ставлення з боку своїх партнерів. В той же час, у зовнішньо-політичний курс будуть внесені корективи з тим, щоб зробити міжнародну політику України більш динамічною і ефективною. Її діяльність повинна визначатися не кількістю візитів та угод, а конкретними політичними та економічними результатами. Пріоритетність зовнішньої політики України має відзначатися не ідеологією, а загально-національними інтересами нашої держави. Це означає, що на зміну політичному романтизму та ейфорії, певній невизначеності, характерній для початкового періоду розбудови держави мають прийти реалізм, конкретність, прагматизм. Історична Україна є частиною Евроазійського економічного та культурного простору. На сьогодні саме на цій території колишнього Радянського Союзу зосереджені життєво важливі національні інтереси України. Це і джерела надходження необхідних товарів, сировини та енергоносіїв і найбільш реально-доступний ринок збуту продукції українських товаровиробників. Нас зв'язують з країнами — колишніми республіками Союзу також і традиційні наукові, культурні, інформаційні і сімейні зв'язки. Самоізоляція України, її добровільна відмова від активної боротьби за власні інтереси в Евроазійському просторі були серйозною політичною помилкою, яка завдала значної шкоди перш за все національній економіці. Ми повинні бути не просто присутніми у Співдружності Незалежних Держав, а навчитися активно впливати на політику зсередини співдружності, рішуче відстоювати свої інтереси, не забуваючи і про наших партнерів. Якщо ми не будемо брати участь у встановленні правил гри, то ці правила таки встановляться, але без нас і на шкоду нашим інтересам. Я переконаний, що Україна може взяти на себе роль одного із лідерів процесу Евроазійської економічної інтеграції, встановлення цивілізованих взаємовигідних відносин між зацікавленими сторонами.

В цьому контексті принципове значення має нормалізація стосунків з Росією — нашим стратегічним партнером. Першим кроком в цьому напрямку може стати підписання комплексного широкомасштабного договору про економічне співробітництво з Російською Федерацією, підготовка якого вже практично завершена. Цей договір має стати і доброю базою для розв'язання тих політичних та економічних недоречностей, котрі накопичились у взаєминах між Україною та Росією.

(Закінчення на стор. 3)

Стефан Вельгаш

Спад ринку піднімає відсоткову стопу на гіпотечні позички

Досягнувши за 25 років найнижчого рівня, відсотки на гіпотечні позички тепер по всій країні драматично зросли. Під впливом різкого спаду на ринку вартісних паперів і бондів позичкова стопа за останніх п'ять місяців зросла майже на два відсотки, на найвищий рівень за останні два роки.

Деякі позичкові установи по всій країні встановили стопу 8.5 відс. на найбільш популярну позичку для купівлі хати (на сталих відсотках). „Ми побачили відсотки, що в деяких випадках піднялися аж до 9", — сказав Билл ЛеКлер, видавець „Крайового гіпотечного тижневика" в Бранзвик, Огайо.

Який вплив це має на пересічного покупця хати? Оскільки позичкова стопа, що за 25 років досягла найнижчого рівня, з минулого жовтня на позичку 100,000 дол. пішла від 6.6 до 8.5 відс. в середньому в цьому тижні, то на 120 дол. більше добавилось до щомісячної сплати за гіпотечну позичку. Відсотки зросли до 8.04 тільки минулого місяця. Це було найбільше загострення за сім років, яке віддзеркалює хаос на ринку вартісних паперів і піднесення відсотків на бонди. Федеральна рада валютних резерв розглядає можливість ще одного піднесення відсотків від позичок. Ці та інші познаки показують, що існує велика можливість, що в найближчому майбутньому позичкові стопи будуть дальше зростати.

Отже, якщо ви плянуєте отримати першу гіпотечну позичку, або перефінансувати існуючу гіпотечну позичку, то саме тепер є час зробити це. Представник Українського Народного Союзу не жалітиме часу, щоб допомогти вам вирішити, яку позичку вам найкраще взяти. УНСоюз уділяє своїм членам гіпотечні позички з низькими відсотками на будинки, де живе від одної до трьох родин, як в ЗСА, так і в Канаді.

Щоб отримати більше інформацій щодо позичок на постійних стопах, а також позичок із змінними стопами, просимо телефонувати до представника відділу гіпотечних позичок Українського Народного Союзу.

УНСоюз завжди готовий допомогти своїм членам вибрати гіпотечну позичку, яка найбільше відповідає їхнім потребам. Програма надання першої гіпотечної позички створена УНСоюзом, щоб допомогти своїм членам стати власниками будинків. Наші члени можуть бути певні, що вони отримають найбільш вигідну із доступних гіпотечних позичок разом із першоклясною обслугою. „Добра обслуга" — наше гасло.

Щоб довідатися про програму УНСоюзу надання першої гіпотечної позички, або перефінансування існуючої позики, чи стати членом УНСоюзу, просимо телефонувати на число: (201) 451-2200, або 1 (800) 253-9862 (поза Ню Джерзі).

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПИТАННЯ, ЯКЕ ВИМАГАЄ ВІДПОВІДІ

У чч.126 і 127 „Свободи" з 6-го і 7-го липня ц. р. появилася рецензія д-ра Юліяна Мовчана „Медична опіка в УПА" на 23-ій том „Літопису УПА" (редактор д-р Модест Ріпецький). Рецензія, на мою думку добра, написана цікаво, охоплює важливі моменти праці, заохочує до пізнання цього та інших томів Літопису.

Рецензія полонила мою увагу, моє зацікавлення як учасника. Здивували, однак, кінцеві рефлексії й поставлене питання: „Чи в післявоєнних роках було оправданим і доцільним тримати в лісах Українську Повстанську Армію?.." і далі: „якщо провід дав наказ і далі продовжувати війну..." Відповідь: Провід і головне командування УПА не давали наказів „далі продовжувати війну". Відповідаю на підставі того, що було мені дано знати.

В жовтні 1945 року відбулася нарада представників Крайового Проводу Закерзонського Краю (українські землі, що опинилися в межах Людової Польщі), представників перемиської округи та членів надрайонового проводу Лемківщини з членом Бюра Проводу ОУН Дмитром Маївським та Шефом Головного Військового Штабу УПА ген. Дмитром Грицаєм, які з уповноваження УГВР були делеговані інформувати керівні українські осередки на Заході про стан в Україні після закінчення війни, про потребу провести поетапну реорганізацію відділів УПА як під оглядом чисельним (малі оперативні групи), так і зміну бойової тактики боротьби, відповідно до обставин. Ситуація вимагала реорганізацію проводити на Волині вже в 1945 році, в 1946 році подібну реорганізацію і зміну тактики проводилося в Галичині, а в 1949 році, з доручення УГВР, у вересні Головне Командування

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Омелян Бей

ВІДРОДЖЕННЯ БАТУРИНА

I

Здається, що не буде помилкою, коли скажемо, що український народ у своєму історичному розвитку поголовно керувався більше серцем, ніж розумом. „Філософія серця" — це продукт нашого славного співвітчизника Памфила Д. Юркевича (1826—1874), що віддавав перевагу серцю перед розумом, чи, вживаючи вислову англійських раціоналістів, „звірячому захопленню". Для П. Юркевича серце — це осереддя духового життя людини; зосередження різноманітних душевних почувань, вихідний пункт усього доброго і злого в словах, думках і вчинках людей.[1] З цього можна вивести такі позитивні характеристики: а) надмірний демократизм (наприклад, виборна система гетьманів у часи абсолютизму), б) звищена релігійність, в) добродушність, г) антиімперіялістичність і г) традиціоналізм. До неґативних характеристик можна б зачислити такі: а) надмірна чуттєвість і емоційність, б) пасіонарність, в) непослідовність, г) полет у сферу фантазії. Маючи оті початкові завваги, можна розпочати дискусію на поставлену тему.

Йдеться про те, що в Україні триває пожвавлена робота над відновленням історичної пам'яті: організація музеїв, заповідників, національних парків, відновлювання замків, культових споруд, палацових ансамблів, столичних міст тощо. Без сумніву, велику увагу приділили відновленню попередньої величі Чигирина і Батурина.

Місто Батурин було засноване королем С. Баторієм у 1575 році. Від 1663 до 1708 року Батурин був столицею Лівобережної України, а згодом від 1750 до 1764 року, він був осідком останнього гетьмана Кирила Розумовського. К. Розумовський одержав Батурин на власність і при кінці XVIII ст. (1799) побудував досить величавий триповерховий палац, що на той час був чи не найвизначнішою спорудою Лівобережної України. Нині палац реставрують і в ньому, певно, розмістять музей, ґалерію чи, може, навіть архів. Оці зрушення вселяють надію, що є ще „порох у ґаківницях", і відновлення історичної пам'яті отримає нові оберти.

Описуючи славу і велич козацької доби, можна у деяких писаннях прогледіти непраґматичність, а навіть відступ від історичної правди. Ходить про те, що деякі автори, дивлячись на тодішній Батурин, ідеалізують його, імовірно по описах у повісті „Мотря" Богдана Лепкого. Така ідеалізація, хоч і потрібна молодому поколінню, йде часто врозріз з історичними фактами. Що ж представляли собою українські землі 1686—1708 років? За здогадними даними В. Голобуцького, на Україні того часу (приблизно 450,000 кв. км) проживало 7 мільйонів населення. З того: в Галичині 1.4 мільйона, на Буковині — 130 тисяч, Закарпатті — 234,000, в Запоріжжі (коло 150 тисяч кв. км) 330,000 осіб, 2.048,000 на Лівобережній Україні (площа 100,000 кв. км), а решта припадала на Правобережжя і Слобожанську Україну. Подана статистика стосується 1764—1774 років.[2] В „Історії народного господарства Української РСР" (т. 1., стор. 139) читаємо, що перед визвольною війною у 1648 році в Україні було 900—1,000 міст і містечок, що в середньому дає 0.7—0.8 тисячі населення на місто чи містечко. Якщо припустити, що на Лівобережній Україні (1708) було понад 90 відсотків сільського населення, то означає, що в містах автономії проживало не більше як 200—220,000 осіб. В. Голобуцький подає, що міст, містечок і посадів в автономії (Лівобережній Україні) було 162. Поділивши 220,000 на 162, одержимо в середньому 1.4 тисячі осіб.

Давши оцю загальну характеристику міських центрів автономії, можна поставити такі три питання: а) скільки було жителів у тодішньому Києві, Чернігові, Глухові, Батурині, Львові? А вони, поруч із Стародубом і Новгородом Сіверським, були чи не найбільшими торговими центрами України. Два інші питання стосуються жертв Меншикового ґеноциду і величі палацових споруд гетьмана Мазепи у Батурині. В сучасних інформаціях кількість жителів Батурина подається на 28,000 осіб, включаючи 5,000 козаків залоги. Не входячи у величину міста, величина ґарнізону перебільшена, принаймні втричі. Невже могло місто, яке складалося із сотень мазанок, на відносно обмеженій території втримувати аж таку кількість? Можливо, що ґарнізон збільшено з метою оборони. Але чи було доцільним розташувати їх в одному місці? Слід пригадати, що Батурин, будучи відносно молодим містом, не міг мати аж 23,000 населення. Адже Філядельфія у 1776 році мала всього 32,000, тодішній Львів, що міг похизуватися реґулярною забудовою і мав вигляд справжнього міста, мав всього-навсього 22—24,000 населення.[3] Київ у першій третині XVIII ст. мав всього 12,000 осіб, без ґарнізону, а в 1763 році в ньому жило 42,000. Адже коли Т. Шевченко відвідував Київ у 1859 році, він жив на провулку, що прилягає до сучасної площі Незалежности, а сама площа називалася тоді Козиним болотом. Хрещатик щойно забудовувався, не доходячи до Бібіковського бульвару (тепер бульвар Шевченка). Там, де сьогодні „Бесарабка", була ферма проф. Мерінґа, а університет був уже поза містом.[4]

Література

[1] Р. Пітч, „Найголовніші елементи філософії П. Д. Юркевича". *Філософська і соціологічна думка.* (Київ, ч. 9, 1992), стор. 92—93.

[2] В. О. Голобуцький. *Економічна історія Української РСР.* (Київ: „Вища школа", 1970), стор. 137—138.

[3] АН Української РСР. *Історія Львова.* (Київ: „Наукова думка", 1984), стор. 81—82.

[4] Головна редакція УРЕ. Київ. *Енциклопедичний довідник.* (Київ: УРЕ, 1981), стор. 15.

Закінчення буде.

Виступ...

(Закінчення зі стор. 2)

Новим реальним змістом мають бути наповнені відносини з країнами Заходу. Ми повинні бути щиро відкриті до плідної співпраці з усіма країнами світу і окремо з кожною з них. Треба якнайскоріше переходити від обміну деклараціями до повноцінного економічного співробітництва, рішуче лік відувати надумані перепони. Особлива увага буде приділятися співробітництву з тими країнами та міжнародними економічними організаціями, що виявляють справжню ділову зацікавленість в Україні, як розвинутій індустріальній державі. Наша мета — увійти в світову економічну систему не як деіндустріалізований сировинний додаток, а як повноправний партнер.

Дорогі співвітчизники, у мене сьогодні немає відповіді на всі запитання, бо їх і не може бути. Уінстон Черчіль відзначав, що людям, у яких є відповідь на всі запитання, не довіряють керівництво державами. Ніколи не обіцяв і зараз не обіцяю, що вже завтра закінчаться всі наші біди. За останні півроку економічна та соціальна ситуація надзвичайно погіршилась, країна фактично на грані економічної катастрофи. Для її запобігання доведеться вживати важкі і непопулярні засоби. Ні в якому разі ми не повинні піддатися спокусі здійснити сьогодні косметичними заходами так би мовити псевдостабілізацію, закриваючи очі на існуючу кризову реальність, обдурюючи народ. Будь-що ми зобов'язані зупинити сповзання у прірву, перервати марш у нікуди. І тільки якщо ми перервемо цей фатальний процес деградації, вимирання нашої економіки і суспільства лише тоді почнемо спинатися на ноги, лише тоді у нас буде майбутнє. Я хочу, щоб всі громадяни знали, що будуть тяжкі випробування, що не закінчилися всі наші біди та нестатки, але запевняю вас — буду робити все, щоб переломити ситуацію. Я глибоко переконаний, що ми доб'ємось цього. Гарантія того — особисте зобов'язання і особиста відповідальність Президента України. Переживемо і тяжку осінь, і нелегшу зиму. Україна пройде через останній, найважчий період випробувань і ми будемо мати країну — гідну нашого працелюбного народу, нашої славної минувшини, наших дітей і онуків. Лише спільна праця, повага до людини праці дадуть рясні плоди. Дорогі співвітчизники, ми крокуємо нелегким шляхом випробувань задля добра і щастя України і кожного її громадянина. У нас єдина мета і все непринципове, несуттєве, дрібне повинно відступити на задній план. Рука-об-руку і пліч-о-пліч, допомагаючи один одному переможемо! Я вірю в це!

Питання...

(Закінчення зі стор. 2)

УПА дало наказ про розчленування діючих відділів УПА і перехід у глибоке підпілля. Інші були постанови для Закерзоння, де провадилася акція репатріаційна, тобто насильне виселювання українців, перед яким люди боронилися масовими втечами зі всім „добутком" в ліси і тут існувала потреба допомоги, оборони, підтримки. Відділи УПА допомагали і боронили перед терором.

Високі представники, даючи аналізу відносин між потугами, стверджували, що крім деяких підстав для існування надій на новий конфлікт, дійсність радше підтверджує тверду правду, що такий стан „перемир'я" може затягнутися навіть на 50 років (!) і тому в підпіллі повинні залишитися готові на все, найбільш загартовані, сильні духом. Слабшим, хворим, жінкам нерозконспірованим, батькам, зокрема, уможливлювати легалізацію, користаючись великим перемішуванням людей на нові терени. Кожний з нас, чи то опинившись в чужому довкіллі, чи навіть на засланні, тюрмах, не сміє забувати про незмінну ціль нашої боротьби. В нарадах, між іншим, брали участь живучі тут члени тодішнього надрайонового проводу на Лемківщині — „Мар" — Степан Голяш, „Горислав" — Модест Ріпецький, редактор обговорюваної книги, і я — „Христя", Ірини Тимочко-Камінська.

Ірина Камінська
Чикаго, Ілл.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції "Свободи" разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Річні збори ЗУАДК і посвячення нового дому

День 18-го червня ц.р. знаменний тим, що Річні збори нашої допомогової установи ЗУАДК відбулися саме в 50-ту річницю діяльности цієї заслуженої установи. Щоправда, відзначення 50-річчя відбудеться аж у жовтні ц.р. Але сам факт 50-ліття є актуальний протягом цілого року. Друга знаменна подія — це акт посвячення будинку, набутого фондами ЗУАДК.

Зупинимося спочатку на Річних зборах, які є діловим завершенням попереднього року. Після відкриття нарад головою д-р Олександром Біликом, промовлено спільно Господню молитву — „Отченаш". Голова згадав покійних, що відійшли від нас цього року: св.п. Петра Тарнавського та дружину члена Екзекутиви Михайла Ковальчина, Ірину. Їх вшановано хвилиною мовчання. Окрему увагу приділив голова постаті Олега Ольжича, борця за українську самостійну державу, закатованого ґестапо 1944 року. У 50-ліття його трагічної смерти присутні вставанням і тихою молитвою віддали шану його пам'яті.

Секретар Іван Крих прочитав минулорічний протокол, який з вдячністю прийнято. Д-р Білик прочитав писемні привіти, а саме: від декана української православної катедри св. Володимира о. протопресвітера Франка Істочина і Миколи Кавки— перешкодженого члена Екзекутиви. Вичерпний звіт д-ра О. Білика дав образ діяльности нашої допомогової установи: згадав міжнародні зв'язки ЗУАДК як Еміґраційну аґенцію в Женеві, де заступає ЗУАДК д-р О. Нижанківський, згадав наші станиці в Мюнхені (мґр А. Мельник), у Відні (д-р С. Наклович), а також в Данії (П. Балицький), наші зв'язкові в Европі. Не проминув нашої співпраці зі Суспільною Службою СКУ. Маємо доброзичливу співпрацю з усіма Балтійськими країнами (Латвія, Литва і Естонія), де діють наші представники. Наші зв'язки і допомога продовжуються в Арґентині і Бразилії, Польщі та Югославії. Та найактивніша праця ЗУАДК тепер — в Україні, де діють наші представництва у Львові і в Києві. У Миколаєві вже відкривається представництво ЗУАДК; іде підготова до відкриття станиць в інших областях України.

Голова пригадав присутнім свою діяльну участь у делеґаціях до Білого Дому, з нагоди приїзду колишнього Президента Л. Кравчука. Голова д-р О. Білик представив загально справи „ґренту" призначеного для влаштування на Львівщині шкіл-майстерень для навчання сиріт з певним сповільненням розвитку. ЗУАДК має постійні зв'язки з краєвими організаціями, з Церквою різних віровизнань; а також з амбасадою України, консулятом та з науковими, культурно-освітніми і спортовими організаціями в Україні. Та головна праця ЗУАДК 1993 року була спрямована на допомогу Україні: школам, інтернатам, головно українській національній школі у Донбасі. ЗУАДК давав дотації на харчування самітніх старших людей та інвалідів у Києві та інших містах, на допомогу жертвам Чорнобиля.

Щодо будинку, то старий будинок продано, а новий куплено, зроблено асфальтову площу до паркування і в'їзд та проведено ремонт.

В цьому ж будинку мають також приміщення: Суспільна Служба Українських Ветеранів, Т-во „Самопоміч" та Окр. Рада УНСоюзу. Як звичайно, не вистачає досить рук до праці. Д-р О. Білик згадав екзекутивного директора С. Гавриша, а також Оксану Горацьку що виконує працю в бюрі. Частинно працювала також Хр. Швед, а також коротко Леся Гончар.

Наступний звіт був екзекутивного директора Стефана Гавриша, який чітко оперував фактами виконавчої діяльности ЗУАДК. Щодо доходів для ЗУАДК, то найбільше це „Коляда", „Писанка", пожертви від федеральних працівників та добродіїв ЗУАДК. С. Гавриш згадав віддану працю В. Березюка, який постійно дбає про пакування і висилку пакунків в різні кінці світу, найбільше в Україну. С. Гавриш уточнив деякі інформації щодо Чорнобильської акції, про яку в Києві дбає ред. Осип Зінкевич; важливими були його трикратні поїздки в „заборонену зону", щоб допильнувати вивезення звідти родин з дітьми, загроженими радіяцією, при допомозі ЗУАДК їм побудовано будинки і переселено. Наш представник у Львові О. Васильців дбає про виконання доручень у центрі ЗУАДК. Канцелярія у Львові вже забезпечена канцелярійним устаткуванням.

Христина Харина-Сеник, член Комісії „ґренту", від Аґенції міжнародного розвитку (АІД), представила в деталях згадану програму вишколу сиріт. Користають з вишколу 363 дітей-сиріт. Переслано прилади для майстерень — столярства, шиття (20 машин до шиття). Американські чинники вислали навіть делеґацію з Москви, щоб вони подивилися, як можна влаштувати такі майстерні. Кожного місяця членки Комісії „ґренту" — Хр. Сеник, Хр. Кульчицька і Роксоляна Сіра дають звідомлення про поступ праці до Екзекутиви ЗУАДК.

Роксоляна Сіра дала звідомлення з Комісії Суспільної Опіки: медикаменти, даровані католицькою акцією через інтервенцію Владики Володимира Паски, були тричі розподілені старанням ЗУАДК, а саме членами Екзекутиви з Комісії Сусп. Опіки, зокрема Роксоляною Сірою і нашими представниками в Україні, О. Васильцевим у Львові і ред. О. Зінкевичем у Києві. Перша посилка медикаментів пішла на потреби Львівщини; друга посилка пішла на половину — на потреби західніх земель і східніх земель. Разом вислано 50 тонн ліків, вартістю понад 2 міл. дол. Віцепрем'єр М. Жулинський дбає, щоб медикаменти пішли на Волинь, Житомирщину, Київ, Миколаїв. З першої посилки медикаменти дістали діти з 26 шкіл Львівщини і з трьох шкіл Івано-Франківщини.

Професійні спілки там діють чесно; дають ліки до лікарень, до ґуманітарної аптеки, звідки дістаються ліки за рецептами лікаря. Представництва ЗУАДК контролюють цей процес. Відкриваються відпочинкові та оздоровлюючі табори. Тут також діють професійні спілки, 1993 року група з 20 дітей була на такому таборі; тепер діти від 6 до 11 років будуть разом; в цій групі 70 дітей.

Від одного добродія отримано 50 сетів Енцикльопедії Британіки для університетів України. Їх уже одержали Львівський університет, Львівська політехніка, бібліотека ім. В.Стефаника, НТШ у Львові, Педагогічний Інститут у Дрогобичі; активні в тій справі: Леся Бартиш (бібліотекарка), Яр. Кендзьор та інші. Медичні школи України отримали цінні медичні книжки Енцикльопедії Анатомії. Маємо вже від них багато листів-подяк для ЗУАДК.

Проводиться акція допомоги інвалідам і бабуням сиріт, по 25 дол. Це піде з суми, зложеної ЗУАДК в нашому представництві у Львові. Будемо також використовувати для нашої допомоги залишки з американських військових баз в Німеччині, які тепер ліквідують. Там є різні конечні для життя речі, яких не можна ніде купити: постіль, білизна, медична апаратура, кухонні урядження, комп'ютери і т.п.

Опіка над сліпими і глухими дітьми також дуже важлива. Застосовується американська система навчання, береться під увагу і українські системи. ЗУАДК виплатив 5 тис. дол. на фахове навчання сліпих. Цього року прибуде до Філядельфії на спеціяльний однорічний курс Віталій Саран. Після вишколу він вчитиме інших в Україні.

Є важливими згадати, що коштом ЗУАДК закуплено 20 візків для дітей-інвалідів, з яких 10 віддано для Сокальської Центральної лікарні, а доставою зі Львова зайнявся народний депутат Ярослав Кендзьор. Інші 10 — для Дрогобицького добровільного товариства захисту дітей-інвалідів „Надія".

Повідомлено, що Христя Їжак, голова організації „Золота Голка", подбала через організацію Лайонс, щоб доставлено дарово 3,000 окулярів в Україну.

Д-р Богдан Гнатюк, фінансовий референт ЗУАДК, дав виготовлений річний звіт усім учасникам річних нарад. Інтерпретував різні позиції. Основні доходи: як уже було згадано — з „Коляд" і „Писанок". Є добродії, що дають фонди за призначенням, тоді ЗУАДК виступає лише посередником, що виконує волю жертводавця. Акції ЗУАДК можливі з огляду на жертвенність громадян, зокрема тих, які майже безкоштовно (за дуже малу винагороду) працюють над розподілом допомоги і пакуванням пакунків для висилки (родини Березюків, Галасів).

За Контрольну комісію звітував інж. Михайло Нич. Касові і банкові книги перевіряли Юрій Наконечний, мґр Володимир Яців, інж. Михайло Нич. У своєму звіті інж. М. Нич, покликаючись на суми в касових книгах і банкових книжках, потвердив суми, подані фінансовим референтом д-ром Б. Гнатюком. Як голова контрольної комісії інж. М. Нич визнав, що пророблено велику працю за рік. Усім працівникам, на чолі з екзекутивним директором, належиться подяка і признання.

Голова д-р О. Білик також подякував екзекутиві за працю. Після цього були певні запити і пропозиції, зокрема щодо ремонтів у сиротинцях (в Брюховичах) та щодо більшої медичної допомоги для сиріт.

Допомогова комісія не мала звіту, бо її голова М. Ковальчин через недугу не міг взяти участи у Річних зборах. На запит д-ра І. Скальчука щодо звіту з Бразилії, С. Гавриш подав інформаційно про звіт о. Бальцара. Як і раніше, маємо конто Бразилії.

Д-р Н. Пазуняк запропонувала краще подбати про допомогу патріотичним осередкам на сході і півдні України, щоб ті несильні ще вогнища української культури і освіти розросталися. При тому треба вимагати точного звітування, на що саме витрачено приділену суму.

Д-р Б. Гнатюк подав проєкт бюджету на наступний рік, що охопить усі осередки в світі, куди йде наша допомога. Найбільше піде на Україну, а також на студентів, що вишколюються тут і повертаються в Україну. Д-р Б.Гнатюк повідомив, що осягнено для ЗУАДК звільнення від міського податку.

Потверджено внесок д-ра О. Білика, щоб цього року виплатити молодечим організаціям (Пласт, СУМ і УЗХ) по 750 дол. на проведення їх літніх таборів.

Повідомлено, що д-р І. Скальчук працює над історією ЗУАДК, яка буде продовженням книжки „Брат братові". Обговорено також справи, зв'язані з відзначенням 50-літнього ювілею ЗУАДК у жовтні 1994 року.

Друга частина дня 18-го червня була святкова. На цю нагоду запрошено душпастирів наших церков. Прибув Митрополит Стефан Сулик та о. д-р Іван Біланич. На жаль, не було представника Української Православної Церкви. Перед прибраним престолом із засвіченими свічками Владика Митрополит і голова д-р О. Білик перетяли при вході стрічку, а відтак Митрополит і отець митрат д-р І. Біланич перевели акт посвячення будинку.

Н.П.

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і знайомими,
що в середу 27-го липня 1994 р. упокоїлася
в Бозі на 80-му році життя наша дорога
МАМА, БАБУНЯ, ТЕЩА І СВАХА

бл. п.

АННА ПРИТУЛА з ГЛАДЧУКІВ

вдова по бл. п. Емануїлі Притулі, невтомленого робітника для української громади.

Тлінні останки бл. п. Анни були перевезені з Вірджінії до Балтимор, Мд.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю 29-го липня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Lily and Zeller, Балтимор, Мд.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу 30-го липня о год. 10-ій ранку в церкві св. Архист. Михаїла, а відтак на парафіяльний цвинтар, Балтимор, Мд.

У смутку:
діти — МАРІЯ з мужем СТЕНЛІ ШИФФЕР
— ТАРАС з дружиною МАРСІ
— ІРЕНА з мужем АНДРІЄМ ПЕТРІНОЮ
внуки — БОГДАН І АННА БУШЕЛ
— АЛЕКСАНДЕР БУШЕЛ
— МАРКО І АНДРЕЯ ПРИТУЛА
— АННА ПРИТУЛА
— МАРКІЯН ХАРИТЯ
— ДЕНИС ПЕТРІНА
— МАРК МЕРЕДЕС
свати — БОГДАН І НАТАЛІЯ ПЕТРІНА

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Ласкаво пригадуємо, що з днем 1-го ЛИПНЯ 1994 р. впроваджено нову передплату „Свободи": для членів УНС — 30 дол., для нечленів — 55 дол.

Членам, які платять передплату з вкладками підвишка буде автоматично включена.

З жалем і смутком повідомляємо усіх рогатинців і українську громаду, що 1-го червня 1994 р. несподівано упокоївся в Бозі наш земляк

бл. п.
інж.

ПЕТРО МАСЛІЙ

Народжений 5-го травня 1926 р. в селі Лученці біля Рогатина, своє життя посвятив службі своєму народові і його боротьбі за свої права як вояк І Дивізії УНА і як невтомний громадський діяч.

Помер на пості інструктора англійської мови на Заперіжжю.

ПОХОРОНЕНИЙ 5-го червня 1994 р. у родинному селі.

Родині покійного висловлюємо найщиріші співчуття, а Петрові нехай земля буде легкою.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ „РОГАТИНЩИНИ"

Ділимося сумною і болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в неділю 24-го липня 1994 р. несподівано відійшов від нас у вічність на 18-му році життя наш дорогий СИН, БРАТ, ВУЙКО І ВНУК

бл. п.

МАРКІЯН БОГДАН РЕЙНАРОВИЧ

ПОХОРОН відбувся у четвер 28-го липня 1994 р. з похоронного заведення Музика до собору св. Володимира і Ольги, а опісля на цвинтар св. о. Миколая у Чикаго, Ілл. З цього приводу щира і сердечна подяка Всечеснішим отцям і всім, що взяли участь у похоронних відправах.

За щирі вислови співчуття та квіти, що прикрашували останню дорогу нашого Маркіяна.

У глибокому смутку:
батьки — АЛЕКСАНДЕР І ТЕТЯНА РЕЙНАРОВИЧ
сестра — МАРУСЯ СЕМЧИШИН з мужем ОЛЕСЕМ і донечкою АНДРЕЙКОЮ
дід і баба — ІВАН І СОФІЯ ДАНИЛОВИЧ
вуйко — СЕВЕРИН ДАНИЛОВИЧ
вуйко і тета — ОСИП І МАРІЯ ВАСЬКІВ
стрийнка — МІКА РЕЙНАРОВИЧ з родиною
та родина в ЗСА й Україні.

З глибоким болем і смутком повідомляємо приятелів та знайомих, що у вівторок, 26-го липня 1994 р. упокоївся в Бозі на 67-му році життя зосмотрений Найсвятішими Тайнами наш найдорожчий СИН, МУЖ, БАТЬКО БРАТ, ВУЙКО І ШВАҐЕР

бл. п.
інж.

ПЕТРО САЛЯК

ПАРАСТАС — четвер 28-го липня 1994 р. о год. 7-ій веч.

ПАНАХИДА в п'ятницю 29-го липня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Gray-Parker, Порт Джервіс, Н. Й.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ

в суботу 30-го липня о год. 9-ій ранку в церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й. Після відправ похорон на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому горю:
мама — КСЕНЯ
дружина — ОРИСЯ
доні — ХРИСТЯ І
— ЛЯЛЯ
сестра — МАРІЯ ЗЯЯ з дітьми: ГАЛЕЮ та БОГДАНОМ з родиною в Україні
брат — д-р ВАСИЛЬ з дружиною РОМОЮ та донею д-р НАНОЮ та сином ОЛЕСЕМ
швагерка — ДАРІЯ КЕКІШ з мужем д-р БОГДАНОМ та донями д-р УЛЕЮ І РОМОЮ
родини: МОХУН
КУЛИНИЧ
ВОВК
ЛУЩАК
РУБИЧ
КОЛОДІЙ
ОЛЕСЬКІВ
МУЗИЧКА та
ДРОГОБИЦЬКІ

Замість квітів просимо ласкаво складати пожертви на потреби церкви св. Володимира і Фонд Чорнобиля при УНС.

На будівельний фонд Українського Музею

У неділю, 5-го червня, Союз Українок Америки, Округа Огайо, влаштував розваговий вечір-бенефіс на будівельний фонд Українського Музею в Ню Йорку. Вечір відбувся в Культурному Центрі при православному соборі св. Володимира в Пармі. Цей вечір носив назву „І сяк, і так", бо поєднував у своїй програмі елементи сумного з веселим. Увесь прихід з цього вечора Округа СУА Огайо призначила на будівельний фонд Українського Музею в Ню Йорку.

Голова комітету бенефісу Надія Дейчаківська відкрила вечір коротким словом, в якому висловила щиру подяку жертводавцям за зрозуміння важливости створення гідного приміщення для Музею, який зберігає цінні колекції українського мистецва та знайомить широку публіку з багатством і красою української культури. Вона також закликала присутніх ставати членами Музею, бо велика кількість членів є доказом великого зацікавлення нашим Музеєм і стає вирішальним фактором в наділенні державних та приватних дотацій.

Відтак вона представила головних виконавців вечора Нілю та д-ра Євгена Стецьківих. Ніля Стецьків, відома громадська діячка, колишній член драматичної студії О. Добровольської та Й. Гірняка, розпочала свій виступ деклямацією патріотичної поеми „Галка" Марка Боєслава. В фортепіяновому супроводі Дозі Сигіди-Кріслатої, вона з великим мистецьким хистом та зворушенням розповіла про молоду зв'язкову УПА, яка довго відстрілювалася від ворога, але щоб не попасти в руки комуністичним катам, останню кулю затримала для себе. Надхненно прозвучали поезії „Над рікою" Б. Лепкого, „Притча про красу" І. Франка та вірш „Жінка" А. Курдидика. Закінчила свій виступ гумореською П. Глазового „Вовк і Лисиця".

Доктор медицини Євген Стецьків, також сміхотерапевт, виступив з репертуаром гуморесок П. Глазового, найбільш улюбленого гумориста сучасної України. В цікавій гуморесці „Тарас Бульба в Києві" наш легендарний герой висловлює здивування досягнення ми правнуків, а водночасно обурення, що в Києві не чути української мови. Інші гуморески, що носять дидактичний характер та торкують різні теми публіка сприйняла з великим захопленням. Останньою точкою була політична гумореска „Про золотого Рака", яка була нещодавно надіслана з Києва. На закінчення д-р Євген та Ніля спільно виступили з гумореською „Інтерв'ю з градуанткою", яка викликала загальний сміх.

Дуже гарне враження зробила точка показу моди. Ліда Дем'янчук, голова 8-го Відділу СУА, представила 10 чудових дівчат, які продемонстрували барвисті вишивані випускні вечірні сукні. Серед них були дві дівчини зі Львова, які навчаються в американських школах у програмі обміну учнів між Україною та Америкою. Дівчата проходили серед залі під звуки українських пісень, які виконала на фортепіяні Дозя Сигіда-Кріслата.

Дворічна доня подружжя Кріслатих подарувала виконавцям чудові квіти.

Багато праці вклали союзянки в приготування смачної перекуски. Керувала цією працею голова 33-го Відділу Емілія Русин. Комітет бенефісу вислав до Українського Музею чистий дохід з вечора у сумі 8,200 дол.

Едіта Морозинська

Київ вшановує Патріярха Йосифа Сліпого

У великому Українському Домі Києва в дні 6-го липня ц.р., серед багатьох виставок, не загубилась, а засвітилась особлива, довгожданна і незвичайна виставка пропам'ятних і філателістичних видань, документальних фотографій, зібраних протягом 25-ох років відомим популяризатором Патріярха Йосифа Сліпого д-ром Романом Смиком. Ця, тільки на перший погляд, скромна виставка є вислідом 30-літньої творчої праці д-ра Р. Смика. Разом із близькими друзями й однодумцями д-р Смик творив і укомплектував унікальну колекцію марок, листівок, медалів, значків, фотодокументів, публікацій, поезій, піз назвою „Народ — Патріярхові". Мета її — розповісти світові про мученицьке життя в'язня ҐУЛаґу, непоборну віру Блаженнішого Патріярха і Кардинала Й. Сліпого. Виставка побувала в найбільших містах Америки і Канади: Едмонтоні, Дітройті, Чикаго, Вінніпезі, в Римі і Відні. Життя цього велетня інтелекту, духа, ісповідництва вражало не тільки українців, а й всіх людей доброї волі. У 1993 році, у 30-ліття виходу Блаженнішого з неволі, колекція приїхала на батьківщину Патріярха — до Тернополя, Львова, Івано-Франківського, Чернівців і Бережан. І ось, нарешті, з великою цікавістю зустріли її кияни.

Вступне слово на врочистому відкритті виголосив Павло Мовчан, народний депутат України, голова Українського Товариства „Просвіта" ім. Т. Шевченка. Саме Т-во взяло під свою опіку організацію виставки.

Про вклад Й. Сліпого в українську духовість, культуру, про меценатську діяльність сказав у виступі міністер культури України Іван Дзюба. Він підкреслив, що життєвий шлях Блаженнішого є прикладом служіння народові для діячів України, зокрема для політиків, священиків, які інколи втягують людей у конфлікти, у міжконфесійні чвари. І. Дзюба порівняв Блаженнішого з великим Шевченком, для якого Україна понад усе. Зі словом-спогадом про політв'язня, що 18 літ томився в неволі, поділився голова Української Республіканської Партії Михайло Горинь. Він відмітив, що саме така віра — жертва, такий патріотизм — жертва в ім'я нації, в ім'я ідеї. Про багатогранну духовну спадщину світоча УГКЦ говорив академік, д-р Федір Погребеник. Водночас він подякував д-рові Р. Смикові за його добре серце, за те, що своєю духовною працею прокладає дорогу до нас і впливає на мужів України, від яких залежить її доля.

На відкриття виставки прийшли поет Іван Драч, заступник міністра освіти Анатолій Погрібний, директор В-ва „Смолоскип" Осип Зінкевич, заступник голови Українського фонду культури Дмитро Янко, голова Ради у справах релігій при Комітеті Міністрів України Арсен Зінченко та інші. До присутніх звернулися священик УГКЦ о. Валерій і священик православної церкви о. Сергій. Молоді, достойні люди, вони висловили велику шану до пам'яті Патріярха, повагу до його прикладу Ісповідника віри, дякували Богові за те, що послав нам державність, мир і можливість єднатися навколо таких велетнів духа. Хор УГКЦ виконав духовні пісні, молитви.

Виставка стала світлим святом. За цю теплу атмосферу, за приклад взаєморозуміння між церковнослужителями, між віруючими України, сердечно дякував схвильований д-р Р. Смик, бо саме з такою мрією він живе, думаючи про єдність українців. Він повідомив, що виставка ця буде далі мандрувати до людських сердець і що вона є власністю України. Хор і присутні заспівали д-рові Р. Смикові „Многая літа". І ніби благословляючи всіх на добрі щоденні справи, промовляв з портрету мудрим і незабутнім поглядом український Мойсей — Блаженніший Патріярх Йосиф, і чулися його ваговиті слова навчання з останнього патріяршого послання:

„Український народе, стань уже раз собою! Позбудься своєї вікової недуги сварів, чварів, вислугування чужим, підлещування і пониження, бо на стид і сором не бракує їх ще й нині в наших національних і церковних провідних колах. Отрясися зі своїх вікових недостач, стань на ноги в Україні і на поселеннях!

Нехай світ здуміється перед твоєю силою, глибокою побожністю, красою і найвищою культурою. Час стати самим собою і культурно! Христова Церква об'єднує тебе політично і науково, і в мистецтві, і загалом надприродною і природною силою. Народе, піднеси свою голову, випростуй свої руки і ноги! Будь одно, монолітом, і не шукай ,чужих богів' ".

Наступного дня на виставку йшли і йшли люди, появилися зворушливі нові записи в книзі відгуків. А в Міністерстві Культури відбулася розмова І. Дзюби з д-ром Р. Смиком. Йшлося про вшанування пам'яті Йосифа Сліпого на рідній Тернопільщині, в Україні. Міністер культури висловився про доцільність вивчення спадщини Блаженнішого Патріярха, про українську науково-теоретичну конференцію за його творами. І. Дзюба тепло подякував д-рові Р. Смикові за його жертвенну працю.

Святослава Ященко
Заступник голови правління тернопільського обласного відділу Українського Фонду Культури.

Річні збори Округи УНС у Чикаґо

Весною цього року в залі Українського Культурного Осередку в Чикаґо відбулися Річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНС в Чикаґо.

Наради відкрив голова Округи Павло Олексюк, який привітав всіх присутніх та прочитав порядок нарад. На голову зборів вибрано інж. Степана Ґоляша, а секретарем став Петро Питель.

Інж. С. Ґоляш привітав всіх присутніх, а саме: Уляну Дячук — головного предсідника УНС, Ґльорію Пашен — заступницю головного предсідника УНС, Гелен Олек-Скат — головну радну УНС, інж. Анатолія Дорошенка — головного контролера УНС, почесного члена Головного Уряду інж. Степана Куропася, а також відділових урядовців, союзовців і гостей.

П. Олексюк

Про працю Округи звітували: голова Округи Павло Олексюк і Юліян Юринець в заступстві за неприсутнього касира Округи Степана Вербового, який працював в той день.

В дискусії над звітами членів Управи Окружного Комітету Михайло Карачевський звернув увагу на відділи, які не проявляють ативности. П. Олексюк у відповідь сказав, що активність відділів була видна під час святкувань 100-ліття „Свободи" і 60-ліття „Українського Тижневика", де майже всі включилися до праці. Підсумовуючи святкування, П. Олексюк підкреслив, що відзначено двох заслужених членів Округи: Михайла Ольшанського і мгра Романа Припхана.

На внесок голови Контрольної комісії В. Камінського одноголосно уділено абсолюторію уступаючій Управі і переобрано Управу у складі: голова — Павло Олексюк, заступник — Петро Питель, секретар — Юліян Юринець, касир — Степан Вербовий, культурно-освітній референт — інж. Степан Ґоляш; члени: Ольга Бережан, Лев Боднар, Іван Гордецький, Юрій Рихтицький, Іван Сірик, Михайло Сорока і Роман Припхан; Контрольна комісія: Василь Камінський, Михайло Карачевський, Василь Литвин.

По внесках і запитах, голос забрала У. Дячук, яка найбільше уваги присвятила видавництву УНС, до якого кожного року УНСоюз докладає понад мільйон дол.

На пропозицію У. Дячук переведено опит, хто є за тим, щоб „Свобода" дальше була щоденником, з належною підвишкою. За щоденником з підвишкою голасували 22 особи, за тим, щоб „Свобода" була тижневиком, голосували три особи, а одна особа не голосувала.

На закінчення нарад інж. С. Куропась висловив надію, що справа „Свободи" і „Українського Тижневика" вирішиться на Конвенції в користь читачів.

Збори закрив інж. С. Ґоляш, подякувавши за участь.

ЗВЕРНЕННЯ

До земляків Яворівщини, які тепер живуть на терені Америки і Канади

Дорогі земляки!

Звертаємось до вас з проханням відгукнутись на наш заклик допомогти своїми пожертвами рідній українській католицькій церкві ім. Різдва Пресвятої Богородиці в селі Молошковичі Яворівського району Львівської области.

Недавно я отримав листа від о. Михайла Стахніва з України, де він з великим жалем пише, яке горе стрінуло село Молошковичі.

Передаю його слова:

Гіркий біль, горе і смуток огорнув упущених людей нашу українську греко-католицьку громаду села Молошковичі. В ночі 10-го березня 1992 року в нашому селі згоріла церква, яка носила ім'я Різдва Пресвятої Богородиці. Церква була збудована нашими людьми ще в 1853 році і належала до Греко-Католицької Епархії до 1946 року. По цій трагічній події вже минуло два роки, але наша громада ще досі не спромоглася відбудувати свою Церкву. Правда люди зійшлися і збудували якусь тимчасову каплицю, де ми відправляємо Богослуження і до сьогодні. Люди в нашім селі хочуть мати свою церкву, щоб мали де молитись і прославляти Бога. Тому я, як пастир і наша громада звертаємось до вас, брати і сестри в діяспорі, поможіть нам своїми пожертвами збудувати Божий Храм в селі Молошковичі, а Господь винагородить вас стократно. Я також особисто і від громади звернувся до нашого доброго земляка Франка Бенка, який живе в Пармі, Огайо, щоб він при помочі ваших священиків написав відповідне звернення до земляків Яворівщини і подав до українських часописів. Ми рівнож просили Ф. Бенка, щоб він зайнявся збіркою грошей серед наших земляків і людей доброї волі на будову Божого Храму в селі Молошковичі. Ф. Бенко вже попередньо виявив свою любов і пошану до рідної церкви в Яворові. В 1992 році, коли він з своєю дружиною відвідував своє село, вони привезли зі собою багато фелонів, стихарів, чаші, молитовники і вервиці і це все пороздавали по церквах в довколишніх селах. На відновлення церкви у Яворові і на іконостаси в селах Поруби і Завадів Ф. Бенко подарував досить поважну суму грошей. Душпстирі з Яворівського Деканату включно з Єпископом Стернюком одобрюють акцію збірки на допомогу греко-католицьким церквам в Ураїні, яку переводив і буде дальше перевдити Ф. Бенко. Ми маємо повне довір'я до його особи і ми вдячні йому за те, що він вже досі зробив для відбудови Божих Храмів в нашій вільній державі Україні.

Ще раз закликаємо земляків Яворівщини і всіх людей доброї волі, жертвуйте щедро по змозі і не відкладайте тої справи на пізніше, бо ми чекаємо на вашу поміч з великою надією. Ми будемо молитись Богу за вас і ваші родини у новім храмі. Хто хотів би зложити пожертву або отримати докладні інформації в цій справі просимо ласкаво звертатися до Франка Бенка на число телефону (216) 888-3983.

Пожертви просимо пересилати чеками на нижче подану адресу: Franko Benko 7713 Dorothy Ave. Parma Ohio 44129.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК подає до відома, що на літній сезон на Союзівці запляновано такі турніри:

6-7-го серпня — Подвійні ігри
2-5-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
22-23-го жовтня — КЛК

